

Stanowisko wątrobowca *Mannia fragrans* w Podgrodziu koło Ćmielowa (Wyżyna Małopolska)

The occurrence site of the liverwort *Mannia fragrans* in the village of Podgrodzie near the town of Ćmielów (Małopolska Upland)

RENATA PIWOWARCZYK¹, ADAM STEBEL²

¹ Zakład Botaniki, Instytut Biologii
Uniwersytet Jana Kochanowskiego
25–406 Kielce, ul. Świętokrzyska 15
e-mail: renka76@wp.pl

² Katedra i Zakład Botaniki Farmaceutycznej i Zielarstwa
Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach
41–200 Sosnowiec, ul. Ostrogórska 30
e-mail: astebel@sum.edu.pl

Słowa kluczowe: mannia pachnąca, *Mannia fragrans*, wątrobowce, Marchantiophyta, rozmieszczenie, rośliny chronione, Polska.

Mannia pachnąca *Mannia fragrans* (Balbis) Frye & L. Clark znana jest w Polsce przede wszystkim z południowej części kraju, gdzie występuje głównie w pasie wyżyn, pojedynczo w Sudetach oraz nad dolną Odrą. Dla większości stanowisk tego wymierającego gatunku nie jest znany stan zachowania poszczególnych populacji. *Mannia pachnąca* jest rośliną kserotermiczną, światłolubną, umiarkowanie kalcjofilną. Rośnie w zbiorowiskach murawowych z klasy *Festuco-Brometea*. Stanowisko z Podgrodzia koło Ćmielowa (Przedgórze Łżeckie) podane zostało po raz pierwszy przez Browicza i Szweykowskiego w 1958 roku. Położone jest na prawym zboczu doliny rzeki Kamiennej w płatach muraw kserotermicznych z zespołu *Festucetum pallentis* oraz *Sisymbrio-Stipetum capillatae* (klasa *Festuco-Brometea*). W dobrej kondycji utrzymuje się do dzisiaj. Zagrożenie dla populacji gatunku stanowi postępująca sukcesja roślinności krzewiastej i drzewiastej, a także zielnej.